

ПОГОДЖЕНО

Первинна профспілкова організація
Чернівецького медичного коледжу
Буковинського державного медичного
університету

Протокол № 3 від 28.08 2019 р.

Голова профспілкової організації

П. АМЕЛІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Педагогічної ради
Чернівецького медичного коледжу
Буковинського державного медичного
університету

Протокол № 1 від 28.08 2019 р.

Ф. КУЗИК

ПОЛОЖЕННЯ
про систему забезпечення якості освітньої діяльності
та якості вищої освіти
у Чернівецькому медичному коледжі
БДМУ

Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Чернівецькому медичному коледжі БДМУ / Укл.: І.О. Новицька Чернівці. 2019. 13 с.

Укладачі: Новицька І.О. - кандидат медичних наук, викладач-методист, викладач вищої кваліфікаційної категорії

ПОЛОЖЕННЯ

про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Чернівецькому медичному коледжі БДМУ

I. Загальні положення

1.1. Типове положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (надалі – Положення) у Чернівецькому медичному коледжі Буковинського державного медичного університету (надалі - Коледж) розроблено відповідно до законодавства України та стандартів вищої та фахової передвищої освіти, а також Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» 2866-IV від 1 січня 2006 року, наказу МОН України «Про впровадження принципів гендерної рівності в освіті» № 839 від 10 вересня 2009 р. та вимог Болонського процесу.

1.2. Якість освітньої діяльності - рівень організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, що відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань.

1.3. Якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

1.4. Система забезпечення якості вищої освіти в Україні складається із внутрішньої та зовнішньої систем.

1.5. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Коледжі – загальна політика, стратегія, тактика, моніторинг і процедури забезпечення якості освітньої діяльності, створена з метою:

- визначення структури системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- розподілу відповідальності за удосконаленням внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти;
- конкретизації змісту процедур контролю якості;
- визначення завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналіз результатів діяльності на всіх рівнях організаційної діяльності;
- забезпечення якісного здобуття знань, навичок та інших компетентностей відповідно до стандартів вищої освіти.

1.6. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Коледжі, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Коледжу, на інформаційних стендах чи в будь-який інший спосіб;

- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення академічної доброчесності з метою ефективного запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- формування установок на гендерночутливий професійний світогляд для розкриття потенціалу та розвитку професійної мотивації всіх без винятку студентів та студенток, що сприятиме підвищенню якості їх підготовки та затребуваності на ринку праці; проведення кампаній для інформування та мотивації дівчат і жінок щодо вибору нестереотипної кар'єри STEM (наука, технології тощо); надання суб'єктам навчально-виховного процесу повної та вичерпної інформації щодо можливості професійного визначення відповідно до особистісних здібностей та інтересів, без обмеження їхньої свідомості рамками «жіночих/ чоловічих» професій;
- інших процедур і заходів.

II. Основні принципи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Стратегія розвитку та досягнення системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Коледжі розробляється на чергові 5 років, яка відображає завдання на всі види діяльності (навчальну, наукову, організаційну, фінансово-господарську). У цьому процесі беруть участь усі зацікавлені сторони (зовнішні та внутрішні стейкхолдери), а саме здобувачі вищої освіти, педагогічні працівники, адміністрація, інші співробітники Коледжу, а також роботодавці.

2.1. Основні принципи забезпечення внутрішньої системи якості вищої освіти, які розроблені в Коледжі:

- відповідність національним та європейським стандартам якості вищої освіти;
- автономність Коледжу, відповідального за забезпечення якості вищої освіти;
- системність управління якістю освітнього процесу;
- комплексність управління процесом контролю якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- систематичність моніторингу і постійний аналіз показників якості освіти;

- безперервність функціонування та підвищення системи забезпечення якості освіти;

- студентоцентроване навчання - побудова освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства, академічної свободи, розуміння у здобувачів суті вищої освіти, та формування у студента комунікації з педагогом шляхом використання силабусу (забезпечення навчальної програми дисципліни).

- гендерна стратегія рівності прав та можливостей у доступі до якісної освіти, можливість особистісного розвитку, професійного самовизначення та кар'єрного зростання, що базується на принципах дотримання демократичних цінностей, системності та комплексності, відкритості, прозорості, цілісності.

III. Поточний моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм

Освітньо-професійні програми (надалі – ОП) розробляються відповідно до законодавства України та стандартів вищої та фахової передвищої освіти для студентів на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст з урахуванням вимог Національної рамки кваліфікацій.

3.1. Для забезпечення відповідності освітніх програм цілям, очікуванням, потребам і задоволенням стейкхолдерів (учасників освітнього процесу, роботодавців та ін.) та суспільства, і з метою удосконалення освітніх програм, Коледж має щорічно та наприкінці навчального року постійно проводити:

- періодичний моніторинг та перегляд програм;
- періодичне оцінювання рівня участі роботодавців у розробці та внесенні змін;
- визначення ступеню задоволеності студентів (випускників);
- визначення рівня працевлаштування випускників;
- дослідження рейтингу за оцінками роботодавців.

3.2. Моніторингове дослідження системи забезпечення освітньої діяльності та якості вищої освіти проводить навчальна частина відповідно до вимог нормативно-правових документів МОН і цього Положення.

3.3. Основними завданнями моніторингу якості вищої освіти є:

- розробка комплексу показників, що забезпечують цілісне уявлення про стан освітнього процесу, про якісні й кількісні зміни в ньому;
- систематизація інформації про стан і розвиток освітнього процесу в Коледжі;
- забезпечення регулярного й наочного представлення інформації про процеси, що відбуваються;
- інформаційне забезпечення аналізу й прогнозування стану й розвитку освітнього процесу, вироблення управлінських рішень;
- забезпечення всіх учасників освітнього процесу (стейкхолдерів) зворотним зв'язком, що дозволяє вносити послідовні зміни в хід реалізації освітньої програми з метою підвищення якості її результатів.

3.4. Показники і критерії, форми і методи проведення моніторингового дослідження обговорюються на Педагогічній раді Коледжу і затверджуються директором Коледжу.

3.5. Кожен співробітник Коледжу в межах своєї компетенції несе персональну відповідальність за виконання вимог цього Положення.

IV. Оцінювання результатів навчання

Результати навчання - знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та, які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми, або окремих освітніх компонентів (закон України «Про вищу освіту», р.1. ст.19).

4.1. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти включає вхідний, поточний, модульний контролю, перевірку залишкових знань студентів (відстрочений), єдиний державний кваліфікаційний іспит (Державна кваліфікаційна атестація).

4.2. Методи контролю та розподіл балів має за мету діагностику результатів навчання, систематичності та успішності навчальної роботи студента. Вона формується на засадах набуття компетенцій та накопичення рейтингових балів за різноманітну навчальну діяльність студента за певний період навчання.

4.3. У програмах навчальних дисциплін визначати рейтингову систему оцінювання набутих студентом знань та вмінь та схему оцінювання знань (нарахування балів) з усіх видів освітньої діяльності (навчальних занять, самостійної роботи студента, виконання індивідуальних завдань тощо).

4.4. Досягнення результатів навчання та оцінювання ступеню формування предметних компетентностей проводити шляхом визначення рівня сформованості компетентностей.

4.5. Загальний порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти, порядок розподілу балів, форми та види завдань, критерії оцінювання знань для кожної навчальної дисципліни доводити до відома студентів на початку навчального семестру.

4.6. Моніторинг рівня знань здобувачів вищої освіти з наступним аналізом якості навчання щосеместрово проводити відповідно до нормативних документів Коледжу. Результати моніторингу кафедри розміщуються в системі MOODLE, інформаційних стендах (локальній системі) Коледжу з якості освіти.

4.7. Результати моніторингу постійно розглядати на засіданнях кафедри та Педагогічної ради коледжу.

V. Забезпечення якісного складу та підвищення кваліфікації педагогічних працівників

Система внутрішнього забезпечення якості освіти закладів вищої освіти, сформована у порядку, визначеному законодавством, включає в себе підвищення кваліфікації працівників. Формування якісного складу педагогічних працівників має відповідати Постанові Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних працівників» та інших положень щодо процедури.

5.1. Метою підвищення кваліфікації педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти (ч.6, ст. 59 Закону України “Про освіту”).

5.2. Основні завдання забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників:

- удосконалення раніше набутих чи набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог професійного стандарту;

- набуття внутрішніх стейкхолдерів досвіду виконання додаткових завдань та обов'язків у межах спеціальності, професії, займаної посади;

- формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей тощо.

5.3. Коледж забезпечує педагогічним працівникам закладів вищої освіти підвищення своєї кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років.

5.4. Педагогічна рада Коледжу та навчальна частина повинна самостійно визначати організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників, які працюють у закладі вищої освіти за основним місцем роботи.

5.5. Основними напрямками підвищення кваліфікації є:

- розвиток професійних компетентностей (знання навчального предмета, фахових методик, технологій тощо);

- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей вмінь (ч.1 ст. 12, Закону України “Про освіту”);

- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості (специфіка) інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі студентів з особливими освітніми потребами;

- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;

- мовленнєва компетентність;

- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи, вимогами до рівня кваліфікації працівників за відповідним фахом;

- розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів освіти, науково-методичних установ та їх заступників) тощо.

5.6. Для забезпечення формування якісного складу педагогічних працівників Коледжу:

- встановлює зрозумілі, прозорі та чесні процедури щодо зарахування на роботу та умов зайнятості;

- заохочує наукову діяльність для зміцнення зв'язків між освітою та дослідженнями;

- здійснює моніторинг виконаних наукових досліджень педагогічними працівниками;

- заохочує інновації у методах викладання та використання нових технологій;

- забезпечує підвищення кваліфікації педагогічних працівників, удосконалює систему формування педагогічної компетентності молодих викладачів та науковців;

- заохочує стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

- забезпечує академічну мобільність - самостійність і незалежність стейкхолдерів під час провадження педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом України «Про освіту» (ст. 57);

- забезпечує організацію та підтримку стейкхолдерів у розвитку їх компетентності в процедурах забезпечення якості вищої освіти (забезпечення системи тренінгів, семінарів тощо);

- забезпечує академічну мобільність - можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати;

- залучення до освітньої діяльності зовнішніх стейкхолдерів;

- щорічно оцінює діяльність педагогічних працівників: педагогічну діяльність, науково-дослідну, методичну та організаційну роботу, якість проведення занять, контрольних заходів, міжнародну діяльність шляхом аналізу показників внутрішнього аудиту, звітів кафедри, виконання індивідуальних планів та ін., соціологічного опитування студентів і випускників.

5.7. Моніторинг та аналіз забезпечення якісного складу педагогічних працівників проводити щорічно.

VI. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу

6.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в Коледжі має відповідати ліцензійним та акредитаційним вимогам, що визначають нормативи для забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодший спеціаліст, матеріально-технічною та інформаційною базою, а саме:

- забезпечення навчального середовища приміщеннями, що необхідні для проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних та індивідуальних занять, консультацій, навчальної та виробничої практик, філіями кафедри в закладах охорони здоров'я, які мають достатній потенціал, оснащення відповідно до сучасних вимог. Проведення атестації діючих і новостворених навчальних кімнат один раз на п'ять років з метою удосконалення матеріально-технічної бази, удосконалення силабусу (навчальна програма для студента, навчально-методичне забезпечення дисципліни), приведення умов навчання у відповідність до існуючих вимог охорони праці та пожежної безпеки (ст. 28, п.п. 41, п. 4., Закону України «Про охорону праці»);

- забезпечення навчального процесу та інших видів діяльності Коледжу сучасними методами в галузі інформаційних технологій, у тому числі інформаційними навчальними та контролюючими системами, комунікаційними порталами для студентів і викладачів;

- забезпечення бібліотекою коледжу доступності до сучасних джерел інформації та можливостями для самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- забезпечення освітнього процесу навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях;

- удосконалення формування та використання фінансових ресурсів, що дасть їм змогу забезпечувати освітні програми.

6.2. Ресурсні показники відображати в паспорті кафедри.

VII. Забезпечення роботи інформаційних систем

Для ефективного управління освітньою діяльністю Коледж має забезпечувати збір, аналіз і використання інформації із застосуванням інформаційної системи - комунікаційної системи для збирання, передачі та обробки інформації.

7.1. Впровадження та застосування інформаційних систем покращують якість освітнього процесу та якість вищої освіти, а саме:

- підвищення інформаційної грамотності;

- поглиблення знань з практичного застосування інформаційно-комп'ютерних технологій у професійній діяльності;

- накопичення обсягу можливих комунікативних зв'язків з різних аспектів професійної діяльності за допомогою комп'ютерних технологій;
- систематизація інформації з метою підвищення ефективності освітньої діяльності на основі системного підходу;
- забезпечення зворотного зв'язку між здобувачами вищої освіти та стейкхолдерами освітнього процесу;
- отримання стейкхолдерами різного рівня інформації з метою реалізації функції керування;
- постійне поповнення та оновлення контенту (інформаційне наповнення сайту), опрацювання і збереження інформації;
- використання сучасних засобів телекомунікації (електронна пошта, телеконференції тощо).

7.2. Забезпечення якості освітньої діяльності в Коледжі досягається шляхом ефективного використання офіційного сайту коледжу, електронної системи збору та постійного поповнення актуальної інформації, системи MOODLE тощо.

7.3. Забезпечення публічності інформації за допомогою інформаційних систем відповідно до підпункту 3 частини другої статті 16, пункту 4 частини третьої статті 32, частини першої статті 79 Закону України «Про вищу освіту», наказу МОНУ України від 19.02.2015 р. № 166 «Деякі питання оприлюднення інформації про діяльність вищих навчальних закладів», листа Міністерства освіти і науки України від 26.05.2016 року № 1/9-263.

VIII. Забезпечення ефективної системи академічній доброчесності

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти має гарантувати дотримання академічної доброчесності стейкхолдерами різного рівня (п. 8, ч. 2, ст. 16, Закон України «Про вищу освіту»).

8.1 Забезпечення якості освітньої діяльності у Коледжі та ефективної системи академічної доброчесності базується на вихованні та формуванні у стейкхолдерів основних принципів (Лист МОНУ від 23.10.2018 № 1/9-650 «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти», закон України «Про авторське право і суміжні права» (ст. 50, пункт В14):

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (наукову, педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

8.2. Забезпечення виховання компетентностей з академічної доброчесності у здобувачів вищої освіти:

- самостійно виконувати навчальні завдання;
- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- коректне посилання на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- усвідомлювати значущість норм і правил академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до цих принципів;
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами тощо.

8.3. Запроваджувати відповідні новітні технології, щодо запобігання та виявлення академічного плагіату.

8.4. Створити та постійно вдосконалювати систему та механізми реалізації академічної доброчесності, зокрема – через запобігання випадків академічного плагіату і порушення норм авторського права.

8.5. Проводити цілеспрямовану, комплексну роботу всіх ланок Коледжу, впровадження та удосконалення різноманітних засобів освітньої діяльності, оновлення змісту навчальних курсів, удосконалення методів навчання, впровадження нових форм дослідної роботи зі студентами з метою запобігання плагіату, формування відповідальності студентів, уміння самостійно працювати.

8.6. Працівникам бібліотеки з метою сприяння академічній доброчесності інформувати користувачів щодо поняття академічної доброчесності, її компонентів, ознак плагіату, організації системи запобігання та боротьби з плагіатом, порядку використання електронних систем «Антиплагіат». Популяризувати серед стейкхолдерів етичні норми цитування використаних джерел, знайомити із стандартами та міжнародними стилями бібліографічного опису документів тощо; проводити інформаційні заняття і тренінги для бібліотекарів та користувачів (студентів, викладачів та ін.), а також дискусії, круглі столи з питань академічної доброчесності, запобігання плагіату із залученням усіх учасників освітньої та наукової діяльності.

8.7. Приділяти увагу роботі семінарів «Культура та етика наукових публікацій», «Плагіат та інтелектуальна власність», «Правові та етичні аспекти», що діють під керівництвом бібліотеки Коледжу.

8.8. Моніторинг та аналіз забезпечення ефективної системи академічної доброчесності проводити щорічно.

ІХ. Інтеграція у Європейській простір вищої освіти

Забезпечення якості освітньої діяльності у Коледжі та розвитку міжнародного співробітництва з метою інтеграції вищої освіти у Європейський простір вищої освіти розвивати міжнародну співпрацю шляхом активізації участі стейкхолдерів освітнього процесу у міжнародних

заходах, культурному обміну, соціальних програмах, проектах тощо (закон України «Про вищу освіту», ст. 74).

9.1. Вивчення досвіду роботи провідних вищих навчальних закладів щодо співпраці в освітній сфері з європейськими університетами та вивчення досвіду створення міжнародних освітніх програм та їх акредитація.

9.2. Вивчення досвіду роботи провідних вищих навчальних закладів щодо участі у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну студентами, педагогічними працівниками.

9.3. Вивчення досвіду роботи провідних вищих навчальних закладів щодо участі здобувачів вищої освіти у міжнародних освітніх програмах, підготовці бакалаврів за програмою «подвійний диплом» спільно із європейськими університетами.

9.4. Сприяння участі стейкхолдерів різного рівня у Міжнародних наукових конференціях, симпозіумах та інших заходах.

9.5. Залучення студентів та молодих вчених Коледжу до участі у міжнародних програмах (Studdex, DAAD, Fulbright та ін.)

9.6. Вивчення досвіду роботи провідних вищих навчальних закладів щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників і співробітників шляхом педагогічних, педагогічних і професійних закордонних стажувань.

Х. Підготовка та видання навчальної літератури

До системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є забезпечення здобувачів вищої освіти навчальною та навчально-методичною літературою з дисциплін, що відповідають навчальному плану Коледжу.

10.1. Впровадження видавничої діяльності у Коледжі, зокрема видання підручників, навчальних посібників і наукові праці здійснюється відповідно до закону «Про вищу освіту» (ст. 32) та Наказу Міністерства освіти і науки України від 27.06.2008 р. № 588 «Щодо видання навчальної літератури для вищої школи». На підставі методичних рекомендацій наказу встановлено загальні вимоги щодо структури, змісту та обсягів підручників і навчальних посібників для вищих навчальних закладів, порядок підготовки та подання рукописів навчальної літератури до друку, стимулювання методичної та видавничої діяльності в Коледжі, підготовку та видання навчальної літератури.

10.2. Навчально-методичне забезпечення занять складати та оформлювати відповідно до вимог, визначених в Положенні про навчально-методичне забезпечення Коледжу.

10.3. Уся відповідальність за зміст, якість та використання навчальних видань покладається на Коледж.

10.9. Методична рада Коледжу, фахової вищої освіти проводить моніторингове дослідження якості навчальних видань та навчально-методичної документації.

10.10. Результати моніторингу обговорювати на Педагогічній та Методичній раді Коледжу, і засіданні кафедри.

Прикінцеві положення

1. Це Положення затверджується Педагогічною радою Коледжу та вводиться в дію наказом директора Коледжу.
2. Положення оприлюднюється на сайті Коледжу.
3. Відповідальність за впровадження Положення несе навчальна частина та завідувач відділенням.
4. Положення вводиться в дію з 1-го вересня 2019 року.
5. Положення підлягає перегляду та доопрацюванню, відповідно до змін нормативної бази України в сфері вищої освіти.